

ANNEX 4. Qui sóc i per què escric?

Als dotze anys havia llegit totes les novel·les de naufragis que hi havia a la Seu d'Urgell. Més ben dit, havia llegit totes les que tenia a l'abast, comptant, a més de la meua reduïda col·lecció, la biblioteca pública de "la Caixa", un parell de llibreries i un quiosc. Per a mi era una catàstrofe autèntica no poder "viure" a través de la literatura cap altra història de l'aventurer autosuficient que domina la natura i l'adversitat només amb el seu enginy i els seus coneixements. Sense novel·les del meu gènere preferit, tot de cop la meua vida havia perdut interès i al·licients. Em sentia deprimat i desemparat. Però tenia dotze anys i havia après a fer front a les batzegades de la vida en l'escola dels naufragis més solvents. No vaig trigar gaire a empescar-me la manera d'acarar el meu problema: si no volia viure les meves aventures llegint, podria fer-ho escrivint. Amb els diners destinats a adquirir la novel·la inexistent, em vaig comprar un quadern d'espiral, un bolígraf i, amb aquella aplicació, vaig començar a escriure la història del meu naufragi particular.

O sigui que puc datar i descriure amb força exactitud quan vaig fer el primer intent conscient i premeditat d'inventar-me una història i de posar-la en escrit. En aquell moment de substituir un naufragi per un altre naufragi es devia començar a manifestar l'escriptor que d'una manera fosca jo sentia borbollejar dintre meu. Des de llavors m'he demanat moltíssimes vegades per què escric. I em temo que mai no he pogut trobar una resposta prou satisfactòria. Hi ha autors que n'han tret l'entrellat i han fet brillants exposicions dels seus motius. Els quals, sovint, i d'una manera general, jo també podria considerar plausibles. Però les meves pròpies raons, íntimes i últimes no les he pogudes escatir mai. Com si en el meu impuls narratiu hi hagués alguna cosa d'inaferrable, d'instintiu, de visceral i de màgic. Potser és que, en el fons, m'agrada mantenir-ho així, en la penombra inquietant però càlida de la partió entre el conscient i l'inconscient.

El que sí que puc dir és que jo no hauria posat els daus en la casella de l'escriptura si no hagués nascut a Vic el dia de Nadal del mateix anys que havia acabat la Segona Guerra Mundial. Deia el meu pare que, en aquell moment, a casa meua, només hi havia vint-i-cinc pessetes. Fins i tot en aquell temps un bitllet de vint-i-cinc era una fortuna molt parca. I com que, quatre anys després, les coses no havien millorat gaire, el meu pare va decidir emigrar una mica més cap a l'interior, de la plana a la muntanya, d'Osona a l'Alt Urgell. I allà, al peu del Cadí, vaig créixer una mica com un naufragi abandonat a la seva pròpia sort en territori desconegut i hostil. Però el vaig poder dominar i de tot plegat me'n va restar un esperit fantasiós i una mica llunat, una certa tendència a la solitud, i una insubornable afeció al subgènere de la gent perduda en la immensa mar blava. I un paisatge de muntanya que no el sabia canviar per cap altre.

I com que no em vega de retrocedir o baixar als motius més pregonos del meu impuls literari, em limito a descriure com i quan vaig fer el primer tempteig narratiu. I com vaig descobrir que m'agradava d'allò més posar per escrit unes fantasies que feia qui sap el temps que ordia en benefici del meu equilibri mental i de l'estabilitat emocional. Em penso que vaig començar a imaginar-me mons i històries quan em vaig adonar que no sols servien per a defensar-se de l'agressió del món exterior, sinó que també tenien possibilitat de canviar-lo a poc a poc, a mesura que em canviaven —i em feien créixer— a mi mateix.

Per cert, mai no el vaig acabar aquell intent de novel·la de naufragis. Vaig trigar molts anys a adonar-me que mai no escriuria una novel·la d'aquestes, jo. Sóc home de terra endins i el mar, en realitat, em desperta una gran admiració, però també una

profundíssima basarda. Em marejo amb extrema facilitat. La vida marinera no m'atreu gens i amb prou feines si en conec quatre tòpics llibrescos, precisament. O sigui que, encara que hagués estat un gran lector de narracions marineres, malament n'hauria pogut escriure quatre ratlles convincents. Però un bon grapat d'anys vaig arrossegar la recança de no haver pogut abastar el meu primer objectiu literari. Fa molt poc que el vaig poder acomplir amb la novel·la *El naufrag de les muntanyes* que, com ja indica el títol, no passa en oceans exòtics, ni en cap mar pròxim, sinó en el mateix Pirineu. El meu naufragi havia de ser, és clar, en terra seca. Ara ja m'he tret un pes del damunt i sembla que escric més lleuger.

Tot això pel que fa referència a per què escric. Pel que fa a qui sóc, ho tinc molt més fàcil: jo sóc en Joles Sennell.

Josep Albanell, *Suplement de Crònica d'Ensenyament*